

۶۶۸۵۶۵۱

اسباب النزول

آیه تطهیر و مصادیق اهل بیت علیهم السلام

در آثار دو علامه

مؤلف:

رسول قربانی

www.ketab.ir

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۴۰۱

سیرشناسه	: قرآنی، رسول، ۱۲۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: اسباب النزول آیه تطهیر و مصادیق اهل بیت علیهم السلام در آثار دو علامه / مولف رسول قرآنی؛ ویراستار مریم قرآنی، تهران: آوای نور، ۱۳۰۱، ۱۶۰ ص.
مشخصات نشر	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۸۶۶-۴
مشخصات ظاهری	: فیا
شابک	: فیا
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۵۵] - ۱۵۹؛ همچنین به صورت زیرنویس، کتاب حاضر در اصل پایان نامه نویسنده است.
موضوع	: تفاسیر (سوره احزاب، آیه تطهیر)
موضوع	: شوشتری، محمدتقی، ۱۲۸۱ - ۱۳۷۲، -- نقد و تفسیر
موضوع	: عسکری، سید مرتضی، ۱۲۹۲ - ۱۳۸۶، -- نقد و تفسیر
موضوع	: خاندان نبوت در قرآن
موضوع	: قرآن، سوره احزاب -- شان نزول
موضوع	: Muhammad, Prophet, d. 632 -- Family in the Quran
موضوع	: قرآن، سوره احزاب -- شان نزول
موضوع	: Surat al-Ahzāb -- Occasion for revelation
موضوع	: قرآن -- شان نزول -- دیدگاه مفسران
موضوع	: Qur'an -- Occasion for revelation -- Views of Commentators (Qur'an)
رده بندی کنگره	: BP1۰۲/۴۵۲
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۱۸
شماره	: ۸۷۸۹۰۶۳
کتابشناسی ملی	: فیا
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.ketab.ir

اسباب النزول آیه تطهیر و مصادیق اهل بیت علیهم السلام در آثار دو علامه

مؤلف: رسول قربانی

ویراستار: مریم قربانی

ناشر: آوای نور

چاپ: اول ۱۴۰۱

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۸۶۶-۴

نشانی: تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری، پلاک ۹۹، طبقه

دوم، تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ شماره: ۶۶۴۸۰۸۸۲

قیمت ۷۵۰۰۰ تومان

همه حقوق برای مؤلف محفوظ است.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات و مفاهیم

مفهوم شناسی	۱۵
الف- شرح کلید واژه ها	۱۵
۱- اسباب النزول	۱۵
معنی لغوی	۱۵
معنای اصطلاحی	۱۶
۲- انما	۱۷
۳- یرید	۱۸
۴- ذهاب	۲۰
۵- الرجس	۲۰
۶- اهل البيت	۲۲
۷- تطهیر	۲۳
ب- تفسیر آیه تطهیر	۲۳
ج- اهمیت و فایده بررسی اسباب النزول آیات	۲۷
۱- همه آیات، اسباب النزول (به معنی اصطلاحی) ندارند	۲۷
۲- فایده و اهمیت بررسی اسباب و النزول	۲۸
نتیجه گیری	۲۹
۳- روش بررسی اسباب النزول آیات	۳۰
۳-۱- انواع اسباب النزول	۳۰
۳-۲- تجلی اسباب نزول آیات با روایات	۳۱
۳-۳- حضور ناقل سبب	۳۱
۳-۴- روش نوین مرحوم محمدهادی معرفت	۳۲
۳-۵- اندک بودن روایات صحیح و متواتر اسباب نزول	۳۳
۳-۶- تشخیص درست یا نادرست بودن روایات اسباب نزول	۳۴

فصل دوم: اهمیت بررسی روایات اسباب النزول آیه تطهیر

- الف- بررسی روایات اسباب النزول آیه تطهیر و مصادیق آن از منظر علامه محمد تقی تستری (شوشتری) ۳۷
- الف-۱- معرفی شخصیت علامه محمد تقی شوشتری (تستری) ۳۷
- الف-۲- کتاب « مستدرک اخبار الدخیله » ۳۹
- ب - برخی از انواع حدیث ۴۱
- ب - ۱- اشاره ای به تعریف حدیث محرف و حدیث موضوع ۴۱
- ب-۲- فرق حدیث مصحف و حدیث محرف ۴۲
- ب-۳- حدیث موضوع از اقسام حدیث ضعیف است ۴۳
- ب-۴- حدیث صحیح، حسن، موثق ۴۳
- ج - سؤالی بسیار مهم در خصوص کتاب مستدرک اخبار الدخیله ۴۵
- بررسی چند روایت از «مستدرک اخبار الدخیله» ۴۶
- روایت اول ۴۶
- بررسی و نقد ۴۶
- روایت دوم ۴۷
- بررسی و نقد ۴۸
- ج-۱- نمونه ای از تصحیفاتی که مرحوم علامه تستری تحریف نام گذارده اما منکر اصل حدیث نشده‌اند. ۴۹
- ذکر چند نمونه ۴۹
- ج-۲- نمونه ای دیگر از ادعیه‌ی محرف منقول در «مستدرک اخبار الدخیله» که در اصل، تحریف، به معنای جعلی یا مطرود نیست. ۵۰
- ج-۳- بررسی و نقد نقدهای مرحوم علامه تستری بر دعای مذکور ۵۱
- د- نتیجه‌گیری در خصوص کتاب «مستدرک اخبار الدخیله» ۵۶
- ه- چرا قبل از ورود به اصل تحقیق، کتاب «مستدرک اخبار و الدخیله»- مختصراً- بررسی شد ؟ ۵۶

فصل سوم: بررسی روایات اسباب النزول آیه تطهیر و مصادیق اهل سنت از منظر علامه

تستری

- مقدمه دلیل اهمیت بررسی روایات اسباب نزول آیه تطهیر ۵۹
- کلام علامه تستری ۶۰
- بررسی ۶۱
- الف- استشهاد علامه تستری در بیان مصادیق اهل بیت در روایات اسباب النزول آیه تطهیر. ۶۲
- استفاده از تاریخ طبری و تفسیر ثعلبی و بررسی روایت ابی الحمراء ۶۲
- بررسی و نقد تغییرات الفاظ روایت ابی الحمراء در دو منبع متفاوت ۶۴
- بررسی و تحلیل نظریه علامه تستری در خصوص روایات منقول از ابی الحمرا در دو منبع مورد نظر ۶۶
- بررسی رجال روایت مذکور در دو منبع مذکور در اخبار الدخیله ۶۶
- تفاوت نقل به معنا با تحریف ۶۹
- استفاده از نقل به معنا در روایت ابی الحمراء ۷۰
- وجه اشتراک معنی و مقصد کلام در روایت ابی الحمراء (در تاریخ طبری و تفسیر ثعلبی) ... ۷۰
- بررسی عدم تساوی در تکرار واژه از «الصلاة» در روایات ابی الحمراء در دو منبع ۷۰
- بررسی روایات اسباب النزول و مصادیق اهل بیت علیهمالسلام در آیه تطهیر از نظر محمد بن جریر طبری و ثعلبی ۷۱
- آیا محمد بن جریر طبری روایات دیگری در این خصوص دارد؟ ۷۲
- تعدد روایات و الفاظ، آیا تحریف است یا سبب تقویت و اعتبار موضوع روایت؟ ۷۵
- بررسی امکان تکرار نزول آیه ای و تعدد اسباب یا عدم تعدد اسباب ۷۶
- نتیجه ۷۶
- آیا ثعلبی نیشابوری، روایات دیگری در این خصوص دارد؟ ۷۷
- انتخاب گزینشی روایات توسط علامه تستری در مستدرک اخبار الدخیله ۷۸
- بررسی روایت ابی الحمراء مربوط به اقامت در هشت ماه و چهل روز ۷۸
- احتمال نسیان در خود راوی (: ابی الحمراء) ۸۰
- احتمالات دیگر (در خصوص الفاظ متعدد) ۸۱
- در نقل روایت ابی الحمراء در مستدرک اخبار الدخیله خود علامه تستری، دچار تصحیف جزئی شده اند ۸۱
- ب- بررسی روایت انس بن مالک در مستدرک اخبار الدخیله ۸۲

بررسی بیشتر	۸۵
ج- بررسی روایت ابو سعید خدری در مستدرک اخبار الدخیله	۸۵
د- دنباله‌ی کلام مرحوم علامه تستری در مستدرک اخبار الدخیله (روایتی از نهائیه الجزری)	۸۹
دیدگا مرحوم علامه تستری در خصوص روایات مذکور	۹۰
بررسی و نتیجه گیری	۹۰
ادامه بررسی مصادیق اهل بیت از منظر علامه تستری	۹۲
بررسی	۹۲
دلیل روایی دیگر علامه تستری، برای تعیین مصادیق اهل بیت (روایتی از صحیح مسلم)	۹۳
ه- بررسی روایت صحیح مسلم	۹۴
کلام علامه تستری بعد از روایت صحیح مسلم	۹۵
بررسی	۹۶
نظر دیگر مرحوم علامه تستری در خصوص تکرار حدیث	۹۷
نکته	۹۷
و- آخرین کلام و روایت مذکور توسط علامه تستری	۹۸
ز- نتایج حاصل از این پایان نامه پژوهشی تاکنون	۹۸

فصل چهارم: بررسی روایات اسباب النزول آیه تطهیر و مصادیق اهل بیت علیهم السلام از منظر علامه عسگری

سیری در شخصیت مرحوم علامه سید مرتضی عسکری و آثار ایشان	۱۰۱
روش علامه عسگری در بررسی روایات اسباب النزول آیه تطهیر و تعیین مصادیق اهل بیت در آن	۱۰۲
الف- امامت، مسأله عصمت امام و ارتباط آن با آیه تطهیر از دیدگاه علامه عسگری	۱۰۲
ب- اهمیت شناخت مصادیق اهل بیت در آیه تطهیر و آثار وضعی تحریف در آن (در کلام علامه عسگری)	۱۰۵
ب-۱- حکمت دستور الهی در معرفی اهل بیت علیهم السلام	۱۰۵
ب-۲- عاملان انحراف در معرفی مصادیق اهل بیت آیه تطهیر از نظر علامه عسگری	۱۰۶
ب-۳- بدلهایی که حکومت ابوبکر و عمر به جای سنت و حدیث پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله قرار دادند	۱۱۱
ب-۴- بررسی و نقد دیگری از احکام مرحوم علامه عسگری	۱۱۳

- سوالی اساسی در وجدان و عقل ۱۱۴
- ج- علامه عسگری، مصادیق اهل بیت علیهم سلام در آیه تطهیر را با مصادیق ذی القربی در آیه
مودت و آل محمد صلی الله علیه و آله را در آیه صلوات مرتبط میدانند ۱۱۸
- بررسی و نقد کلام علامه عسگری و سیری در اسناد (خارج از مکتوبات ایشان) ۱۲۰
- سیری در کتاب « فضائل الصحابه » احمد بن حنبل ۱۲۰
- سیری در کتاب « شواهد التنزیل لقواعد التفصیل » حاکم حسکانی ۱۲۱
- سیری در کتاب « کفایة الطالب » الحافظ محمد بن یوسف بن محمد القرشی الکنجی الشافعی
(وفات ۶۵۸) ۱۲۲
- سیری در کتاب « فضایل فاطمه الزهراء [سلام الله علیها] » حاکم نیشابوری ۱۲۲
- سیری در کتاب « مقتل الحسین للخوارزمی » اخطب خطباء ۱۲۲
- سیری در کتاب « ینابیع المودة لذوی القربی » حافظ قندوزی حنفی ۱۲۳
- سیر در کتاب « غایة المرام حجة الخصام ۱۲۳
- د- مصادیق اهل بیت علیهم السلام بعد از زمان حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله نیز
وجود دارد. ۱۲۵
- سیری در منابع دیگر ۱۲۶
- نتیجه ۱۲۷
- ه- بررسی روایت اسباب النزول آیه تطهیر و مصادیق اهل بیت (از حیث سند و محتوی) از منظر
علامه عسگری ۱۲۷
- ه - ۱- توجه پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به فرود آمدن رحمت ۱۲۹
- بررسی حدیث مذکور و تحقیق کلام علامه عسگری ۱۲۹
- ه - ۲- نوع کساء ۱۳۰
- بررسی کلام علامه عسگری و سیری در منابع دیگر ۱۳۱
- سیری در تفسیر طبری ۱۳۱
- سیری در شواهد التنزیل حاکم حسکانی ۱۳۲
- سیری در کتاب فضائل الصحابه احمد بن محمد بن حنبل ۱۳۲
- سیری در کتاب « کفایة الطالب » حافظ گنجی شافعی ۱۳۳
- سیری در کتاب « ینابیع المودة » حافظ قندوزی حنفی ۱۳۳
- ه - ۳- چگونه نشستن اهل بیت علیهم السلام در زیر کساء ۱۳۵
- ه - ۴- مکان اجتماع اهل بیت علیهم السلام هنگام نزول آیه تطهیر ۱۳۶

بررسی روایت و کلام علامه عسگری.....	۱۳۷
هـ - ۶- هنگام نزول آیه تطهیر، اهل بیت علیهم السلام چگونه بوده‌اند؟ (حال اهل بیت علیه السلام هنگام نزول آیه).....	۱۳۸
بررسی روایت و کلام علامه عسگری.....	۱۳۹
هـ - ۷- شرح الفاظ آیه تطهیر از منظر علامه عسگری.....	۱۳۹
هـ - ۸- تفسیر آیه تطهیر در روایات.....	۱۳۹
ذکر یک نکته‌ی مهم.....	۱۴۰
هـ - ۹- رفتار پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله پس از نزول آیه.....	۱۴۰
هـ - ۱۰- استدلال به آیه تطهیر درباره اهل بیت (احتجاج کنندگان به آیه تطهیر در اثبات فضایل اهل بیت علیهم السلام).....	۱۴۱
و- آیه تطهیر و مصادیق اهل بیت در کتب مکتب اهل بیت علیهم از منظر علامه عسگری.....	۱۴۳
ز- علامه عسگری غالب روایات آیه تطهیر را به حدیث کساء می‌شناسند.....	۱۴۴
ح- نتیجه‌گیری (از مکتوبات علامه عسگری در این پایان نامه).....	۱۴۵
ط- سیری در منابع شیعه مضاف بر تحقیقات علامه عسگری و علامه تستری.....	۱۴۸
ی- سیری در منابع اهل سنت مضاف بر تحقیقات علامه عسگری و علامه عسگری.....	۱۴۹
نتیجه‌گیری.....	۱۵۳
فهرست منابع.....	۱۵۵